

H

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 7 Φεβρουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Αλίκη Μαρκάκη, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου-Εισηγήτρια και Καλή Χατζηγιαννάκη, Μέλη.

Για να εξετάσει σε συμμόρφωση με την υπ' αριθ. Α.../2024 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου ... την, από 08.04.2024, προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 492/11.04.2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει επί της ... αριθ. ... στην ... (εφεξής η προσφεύγουσα), όπως εκπροσωπείται νόμιμα,

κατά του ... με την επωνυμία «...» της ... (εφεξής η αναθέτουσα αρχή) που εδρεύει επί της ... αριθ. ... στον ... (εφεξής η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και

κατά της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει επί της οδού ... αριθ. ... στην ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και

του παρεμβαίνοντος με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει επί της οδού ... αριθ. ... στην ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται όπως ακυρωθεί η απόφαση της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής (ΑΔΑ: ...), κατ' αποδοχή του, από2024, πρακτικού αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται και η απόφαση της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του ίδιου Διοικητικού Συμβουλίου (ΑΔΑ ...), με την οποία εγκρίθηκε το, από2024, πρακτικό ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και το, από2024, πρακτικό αξιολόγησης των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών. Η ως άνω απόφαση εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου, διεθνούς, ανοικτού, ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τίτλο: «...», για τις ανάγκες του ..., του ..., της ... και του ..., προϋπολογιζόμενης δαπάνης ...€ πλέον Φ.Π.Α 24%, κωδικός CPV: ..., με κριτήριο ανάθεσης την πλέον

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (με αριθ. πρωτ. .../... .2023 διακήρυξη, συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Με την παρέμβασή της, η 1^η παρεμβαίνουσα ζητεί όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της συμπροσβαλλόμενης απόφασης της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. του υπόψη ..., με την οποία απορρίφθηκε μεν η προσφορά της, όχι, όμως, για τους πρόσθετους δύο (2) λόγους τους οποίους επικαλείται η προσφεύγουσα.

Με την παρέμβασή του, ο 2^{ος} παρεμβαίνων ζητεί όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της συμπροσβαλλόμενης απόφασης της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. του υπόψη ..., με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του (2^{ος} σε σειρά κατάταξης).

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθ. ... ποσού χιλίων τετρακοσίων δώδεκα ευρώ (1.412,00€) αναλογούν παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 08.04.2024, προδικαστική προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΕΑΔΗΣΥ 492/11.04.2024, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Αρχής, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η προσφεύγουσα προσβάλλει εμπρόθεσμα τις ως άνω αποφάσεις, καθόσον η κατ' αυτών προδικαστική προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, με θέμα 7^ο: «Υποβολή προς

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

έγκριση του Πρακτικού Αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης, του Διεθνή Ηλεκτρονικού Ανοικτού Διαγωνισμού, άνω των ορίων, με Συστημικό Αριθμό ... για την παροχή «...» (CPV ...) ...», στην οποία, ως προελέχθη, ενσωματώνεται και η απόφαση της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. του ..., αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις2024.

4. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε προσφορά στον εν θέματι διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή, με συνέπεια να αναδειχθεί προσωρινός μειοδότης της προς ανάθεση σύμβασης, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής, καθώς αναγνωρίζεται και στον προσωρινό ανάδοχο έννομο συμφέρον να στραφεί κατά των προσφορών των ανταγωνιστών του, οι οποίοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά (ΣτΕ 1573/2019, 899/2022, ΔΕφΘεσ 149/2020 και ΔΕφΑθ 276/2019). Λαμβανομένου συνεπώς υπόψη ότι στην προκείμενη περίπτωση οι δύο (2) ανταγωνιστές της προσφεύγουσας (και ήδη παρεμβαίνοντες) έχουν ασκήσει τις υπό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ .../11.04.2024 και .../11.04.2024 προδικαστικές προσφυγές, η προσφεύγουσα μετ' εννόμου συμφέροντος ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016, διότι με τις προσβαλλόμενες πράξεις: i) μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» (2^{ος} σε σειρά κατάταξης), καθότι δεν πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές και τους απαραίτους όρους της διακήρυξης και ii) η ήδη απορριφθείσα προσφορά της εταιρείας «...» – η οποία, σημειωτέον, απορρίφθηκε με το σκεπτικό ότι δήλωσε λιγότερα άτομα πλήρους απασχόλησης από όσα ζητούνται στον ... της διακήρυξης – θα έπρεπε να είχε απορριφθεί και για δύο πρόσθετους λόγους [1). παράλειψη υποβολής ανάλυσης/τεκμηρίωσης του τρόπου υπολογισμού κάθε επιμέρους κονδυλίου του πίνακα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος IV και 2). παράλειψη διατύπωσης τεκμηριωμένης αξιολογικής κρίσης της αναθέτουσας αρχής επί της συνδρομής (ή μη) λόγου αποκλεισμού σε βάρος του τρίτου οικονομικού φορέα στον οποίον στηρίζεται η συμμετέχουσα].

5. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ. 39/2017, η ασκηθείσα από την εταιρεία «...» παρέμβαση κατατέθηκε εμπρόθεσμα (... .2024), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής στις2024 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της συμπροσβαλλόμενης απόφασης της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. του ..., με την οποία απορρίφθηκε μεν η προσφορά της, όχι, όμως, για τους πρόσθετους δύο (2) λόγους, τους οποίους επικαλείται η προσφεύγουσα. Περαιτέρω, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» παρέμβαση κατατέθηκε εμπρόθεσμα (... .2024), ήτοι, εννέα (09) ημέρες μετά την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής στις 10.04.2024 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της προσφυγής, καθόσον ο παρεμβαίνων προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της συμπροσβαλλόμενης απόφασης της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. του ..., με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του. Συνεπώς, οι παρεμβάσεις ασκούνται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθούν κατ' ουσία από την Αρχή.

6. Επειδή, το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 έγγραφο απόψεων της αναθέτουσας αρχής σε σχέση με την υπό κρίση προσφυγή, εστάλη στην Αρχή και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους εκπροθέσμως, δηλαδή όχι «... το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης» της προσφυγής (εν προκειμένω,2024), ως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 365 παρ. 1 περ. β του ν. 4412/2016. Επομένως, δεν δύναται να ληφθεί νομίμως υπόψη από την Αρχή.

7. Επειδή, στις2024 η προσφεύγουσα υπέβαλε εκπροθέσμως υπόμνημα, το οποίο δεν δύναται να ληφθεί νομίμως υπόψη από την Αρχή, καθώς δεν υποβλήθηκε «το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής» (εν προκειμένω,2024), ως προβλέπεται στο άρθρο 365 παρ. 1 περ. γ του ν. 4412/2016, ως ισχύει.

8. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

A) ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ «...»

- 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη υποβολή επί ποινή αποκλεισμού ζητούμενου δικαιολογητικού

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

A) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά του ως άνω οικονομικού φορέα τυγχάνει, άνευ άλλου τινός, απορριπτικά, διότι δεν υπέβαλε την επί ποινή απόρριψης της προσφοράς ζητούμενη καταχώρηση του προς ... στην ... πλατφόρμα Ως μάλιστα επισημαίνει η προσφεύγουσα, τυχόν κλήση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος για παροχή διευκρινίσεων, κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, θα συνεπαγόταν ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς του, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του υγιούς ανταγωνισμού.

B) Στο άρθρο 1^ο του Παραρτήματος Ι: «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» της διακήρυξης (βλ. σελ. 49), προβλέπεται ότι το ... πρέπει να έχει άδεια σαν ... (απαιτείται γνωστοποίηση στον ...) ή σαν ... (απαιτείται καταχώρηση στο ...), που πρέπει να προσκομιστεί μαζί με την τεχνική προσφορά. Επίσης, στο με αριθ. πρωτ. .../... .2024 έγγραφο διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής επισημάνθηκε ότι το προσφερόμενο ... πρέπει να διαθέτει καταχώρηση στην πλατφόρμα ..., ως Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.3.2. («Τεχνική προσφορά») της διακήρυξης ορίζεται ότι: *«Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το Παράρτημα «Ι» (Απαιτήσεις - Τεχνικές Προδιαγραφές) της διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των ..., με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Οι υποψήφιοι πρέπει να υποβάλουν επί ποινή αποκλεισμού στο φάκελο της τεχνικής τους προσφοράς τον Πίνακα Συμμόρφωσης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ), που να ανταποκρίνεται αναλυτικά στους όρους των τεχνικών προδιαγραφών ανά παράρτημα, κεφάλαιο και παράγραφο, με αναλυτική και σαφή επισήμανση των σημείων συμφωνίας, απόκλισης ή τυχόν πρόσθετων δυνατοτήτων πέραν των προδιαγραφών, καθώς και παραπομπή στο αντίστοιχο σημείο της Τεχνικής προσφοράς προς τεκμηρίωση, ώστε να είναι δυνατή η επακριβής σύγκριση και αξιολόγηση των προσφορών. Αναλυτικά ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ συμπληρώνεται σύμφωνα με τις κάτωθι οδηγίες: ... Τονίζεται ότι είναι υποχρεωτική η απάντηση σε όλα τα σημεία των Πινάκων Συμμόρφωσης και η παροχή όλων των πληροφοριών που ζητούνται. Η αρμόδια επιτροπή θα*

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

αξιολογήσει τα παρεχόμενα από τους υποψήφιους στοιχεία κατά την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών. Σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί η στήλη «ΑΠΑΝΤΗΣΗ», για έστω και έναν από τους όρους στον πίνακα συμμόρφωσης, τότε θεωρείται ότι δεν υπάρχει απάντηση στο σχετικό όρο.».

Γ) Από την επισκόπηση του αρχείου: «..._signed.pdf», προκύπτει ότι ο ανωτέρω οικονομικός φορέας προσφέρει το ... «...», για το οποίο υποβλήθηκε το τεχνικό φυλλάδιο (βλ. αρχείο: «...pdf»). Ωστόσο, επειδή από τους όρους της διακήρυξης, ως αυτοί περαιτέρω διευκρινίστηκαν από την αναθέτουσα αρχή, δεν προκύπτει σαφώς εάν μαζί με την τεχνική προσφορά θα έπρεπε να κατατεθεί το έγγραφο καταχώρισης του ... στην ... πλατφόρμα ... (...) ή εάν αρκούσε η υποβολή έτερου εγγράφου της προσφοράς, από το οποίο να προκύπτει η εν λόγω καταχώρηση, γίνεται εν προκειμένω δεκτό ότι από το υποβληθέν τεχνικό φυλλάδιο του επίμαχου προϊόντος – στο οποίο, σημειωτέον, αναγράφεται ο αριθμός καταχώρισης του εν λόγω προϊόντος στην πλατφόρμα ... (...) – συνάγεται σαφώς ότι αυτό είναι καταχωρημένο στη ζητούμενη πλατφόρμα, ως απαιτείται. Εξάλλου, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται ρητώς στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 28 και C-6/05, Medipac— Καζαντζίδης, σκέψη 54). Σύμφωνα με τις ως άνω παραδοχές και αφής στιγμής υποβλήθηκε έγγραφο από το οποίο προκύπτει ο αριθμός καταχώρισης του προϊόντος στο ως άνω σύστημα, θα μπορούσε νομίμως να ζητηθεί συμπλήρωση της προσφοράς, δυνάμει του άρθ. 102 του ν. 4412/2016, χωρίς τούτο να θεωρείται ανεπίτρεπτη τροποποίηση ήδη υποβληθείσας προσφοράς, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα. Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ.1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, ΕφΑθ 147/2018, βλ και Α. Τάχος, «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο», έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ. 776) ο 1^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής τυγχάνει απορριπτός.

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

- 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη πλήρωση των τιθέμενων τεχνικών προδιαγραφών

A) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» τυγχάνει απορριπτέα, διότι το ... που προσέφερε στον υπόψη διαγωνισμό δεν πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, στις οποίες προβλέπεται ρητώς ότι το ... του εν λόγω προϊόντος πρέπει να ανέρχεται από ...% έως ...%.
B) Στο άρθρο 4^ο του Παραρτήματος I: «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» της διακήρυξης προβλέπεται ότι: «3. Τα ... (....) - να έχουν άδεια του ... Να αναγράφεται το ποσοστό του ... (...% έως ...%) ή τα ... που ... ανά ... και γενικότερα η ... του, καθώς και η ημερομηνία παραγωγής και λήξης.».

Γ) Ο ως άνω οικονομικός φορέας προσέφερε, μεταξύ άλλων, την ... «...» (βλ. αρχείο: «...pdf»), η οποία, ως προκύπτει από το προσκομισθέν τεχνικό φυλλάδιο, διαθέτει ποσοστό%, που είναι λιγότερο από το ποσοστό που ζητείται στη διακήρυξη (βλ. αρχείο: «...pdf», σελ. 1 - 12). Λαμβανομένου, ωστόσο, υπόψη ότι: α) από τη διαζευκτική διατύπωση του επίμαχου όρου («ή»), συνάγεται ότι στα προσφερόμενα ... πρέπει να αναγράφεται είτε το ποσοστό του ... (...% έως ...%), είτε τα ... που ... ανά ... και β) στον επίμαχο όρο δεν ορίζονται συγκεκριμένα ..., γίνεται εν προκειμένω δεκτό ότι η ανωτέρω ικανοποιητικά ... και πιο συγκεκριμένα, ... ανά λίτρο νερού και επομένως, πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις της διακήρυξης (βλ. σχετική βεβαίωση της προμηθεύτριας εταιρείας που υποβλήθηκε μαζί με την εξεταζόμενη προσφορά). Πέραν δε τούτων, ο προαναφερόμενος οικονομικός φορέας προσέφερε και την ... «...», η οποία, ως προκύπτει από το σχετικό τεχνικό φυλλάδιο, διαθέτει ποσοστό του% και επομένως, πληροί την σχετική απαίτηση της διακήρυξης. Τέλος, σημειώνεται ότι η προς ανάθεση σύμβαση δεν αποτελεί σύμβαση ..., αλλά σύμβαση ... και ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα υποβολής εναλλακτικής προσφοράς, καθώς τα ως άνω, διαφορετικά ..., που αμφότερα πληρούν τις οικείες προδιαγραφές, δύναται να χρησιμοποιηθούν συνδυαστικά από τον ανάδοχο. Με βάση τα προλεχθέντα, ο 2^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

- 3^{ος} λόγος προσφυγής: πλημμελής απόδειξη της ... δυνατότητας του ... — παράλειψη υποβολής ξεχωριστού Ε.Ε.Ε.Σ για τον δανείζοντα εμπειρία οικονομικό φορέα

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

A) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, καταρχάς, ότι η επιτροπή διαγωνισμού ήταν υποχρεωμένη να απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα «...» και όχι να ζητήσει διευκρινίσεις ως προς την ... δυνατότητα του προσφερόμενου Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, στην προκείμενη περίπτωση θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί περισσότερα αποδεικτικά έγγραφα και στοιχεία (π.χ. τεχνικό φυλλάδιο κλπ.), η επίμαχη δε πλημμέλεια της προσφοράς δεν είναι δεκτική νόμιμης συμπλήρωσης, βάσει του άρθ. 102 του ν. 4412/2016, καθώς η απόδειξη κρίσιμης ιδιότητας μετά την πάροδο της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής προσφορών, ισοδυναμεί με ανεπίτρεπτη τροποποίηση ήδη υποβληθείσας τεχνικής προσφοράς. Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατά παράβαση των άρθρων 2.2.8.1. και 2.2.9.2. της διακήρυξης, καθώς και του άρθρου 78 του ν. 4412/2016, δεν υποβλήθηκε ξεχωριστό Ε.Ε.Ε.Σ για τον ... του ..., που προσφέρεται μετά του ... – ... αυτού και ως εκ τούτου, η προσφορά του τυγχάνει απορριπτή.

B) Στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης και δη, στο άρθρο υπό τίτλο: «... (ενδεικτικά)» προβλέπεται ότι ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει, μεταξύ άλλων, ... για τον ..., με δυνατότητα Επίσης, στην παρ. 2.2.8.1 («Στήριξη στην ικανότητα τρίτων») της διακήρυξης προβλέπεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. [...] Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3. [...]». Στην παρ. 2.2.8.2. («Υπεργολαβία») της διακήρυξης προβλέπεται ότι: «Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το ... (...%) της

συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3».

Γ) Ως προς τον 1^ο ισχυρισμό της προσφεύγουσας, σημειώνεται ότι η επιτροπή διαγωνισμού νομίμως ζήτησε από τον προαναφερόμενο οικονομικό φορέα διευκρινίσεις ως προς την ... του ..., καθώς το στοιχείο αυτό, το οποίο είναι αντικειμενικώς εξακριβώσιμο και προϋπάρχον του χρόνου υποβολής προσφορών, με συνέπεια, η μεταγενέστερη συμπλήρωσή του να μην συνιστά ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς, δεν προέκυπτε από το κατατεθέν Κατόπιν τούτου, η εταιρεία προσκόμισε την ... του εν λόγω ... (που, σημειωτέον, αποτελεί δημόσιο έγγραφο και επομένως, παρέχει πλήρη απόδειξη), στην οποία αναγράφεται ότι η ... του ... είναι Εν όψει των ανωτέρω και δοθέντος ότι στη διακήρυξη ζητείται ... με ..., το δε προσφερόμενο ... υπερκαλύπτει την απαίτηση αυτή, ορθώς έγινε δεκτή η προσφορά, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

Ως προς τον 2^ο ισχυρισμό της προσφεύγουσας που αφορά στην ... του ... από τρίτο οικονομικό φορέα, λεκτέα είναι τα εξής:

Ο 2^{ος} παρεμβαίνων προς απόδειξη πλήρωσης της οικείας τεχνικής προδιαγραφής προσκόμισε το, από2024, συμφωνητικό ... με τον ..., στο οποίο αναγράφεται ότι: «Ο πρώτος των συμβαλλομένων ... από τον δεύτερο των συμβαλλομένων (...) ένα ..., με τα παρακάτω στοιχεία: 1. ..., με ... και με αριθμό ... ή κάποιο άλλο διαθέσιμο» (βλ. αρχείο: «....pdf»).

Περαιτέρω, από τις διατάξεις του άρθρου 75 του ν. 4412/2016 συνάγεται ότι ένας οικονομικός φορέας μπορεί να στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων όσον αφορά στο κριτήριο επιλογής της οικονομικής - χρηματοοικονομικής επάρκειας και της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, στην περίπτωση δε αυτή, θα πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεση του τους αναγκαίους πόρους π.χ. με την προσκόμιση σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών, οι οποίοι μάλιστα υποχρεούνται να προσκομίσουν ξεχωριστό Ε.Ε.Ε.Σ. Ειδικότερα, ο θεσμός της δάνειας εμπειρίας προϋποθέτει ότι ο προσφέρων δεν διαθέτει κατά τον κρίσιμο χρόνο (ήτοι, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του), το ζητούμενο μέσο και ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας υπόσχεται ότι θα του το διαθέσει για την εκτέλεση της σύμβασης, στην

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

περίπτωση που καταστεί ανάδοχος. Επομένως, τα βασικά στοιχεία του θεσμού αυτού, όπως αυτά διαμορφώθηκαν νομολογιακά, πριν ακόμα αποτυπωθούν στις κοινοτικές οδηγίες, είναι τα εξής: i) η αδυναμία του υποψήφιου να ανταποκριθεί με τα δικά του μέσα στις απαιτήσεις εκτέλεσης της σύμβασης, την οποία επιθυμεί να συνάψει, με συνέπεια να προσφεύγει στις δυνατότητες τρίτου οικονομικού φορέα (χρηματοδοτικές ή τεχνικές δυνατότητες) για την απόδειξη της καταλληλότητάς του και ii) η υποχρέωση του υποψήφιου να αποδείξει ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας θα έχει τη δυνατότητα να διαθέσει τους επικαλούμενους πόρους και ότι οι πόροι αυτοί θα βρίσκονται πράγματι στη διάθεση του πρώτου για την εκτέλεση της σύμβασης (βλ. κατευθυντήρια οδηγία 14 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ). Σε αντίθεση με τα προαναφερόμενα, οποιαδήποτε μορφή συνεργασίας με τρίτο οικονομικό φορέα για στοιχείο το οποίο δεν αποτελεί κριτήριο επιλογής της διακήρυξης δεν συνιστά δάνεια εμπειρία (βλ., μεταξύ άλλων, ΑΕΠΠ Σ 1656-1657/2021, σκ. 23). Ειδικότερα, η ... αφορά, κατά τον Αστικό Κώδικα και τις πάγιες αρχές του δικαίου, τα μέσα και τα πράγματα που ο προσφέρων και μετέπειτα ανάδοχος, μισθώνει από τρίτους (εκμισθωτές) κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, τα οποία συνιστούν αντικείμενα αυτής καθαυτής της δικής του κατοχής, δηλαδή πράγματα τα οποία ο ίδιος δύναται να διαθέσει και να χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της σύμβασης. Επομένως, τα πράγματα που μισθώνει ο προσφέρων θεωρούνται ίδια μέσα του προσφέροντος για τους σκοπούς της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης, δηλαδή προσόντα που συντρέχουν απευθείας στο πρόσωπό του, χωρίς ο εκμισθωτής να καθίσταται ούτως «...».

Από τα ανωτέρω συνάγεται σαφώς ότι στην περίπτωση που η διακήρυξη δεν απαιτεί ρητώς κυριότητα του πράγματος, αλλά αρκείται στην εν γένει και καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση/κατοχή του πράγματος από τον υποψήφιο, η ιδιότητα του προσφέροντος ως μισθωτή σε ενεργή, ισχύουσα και διανυόμενη σύμβαση μισθώσεως του πράγματος, αποτελεί επαρκές μέσο για την απευθείας και αδιαμεσολάβητη πλήρωση του κριτηρίου από τον ίδιο τον υποψήφιο, χωρίς ο εκμισθωτής να συνιστά τρίτο οικονομικό φορέα που «δανείζει» εμπειρία. Και τούτο, διότι στην τελευταία περίπτωση, το περιεχόμενο του - απαιτούμενου καταρχήν να συντρέχει στο πρόσωπο του προσφέροντος - κριτηρίου επιλογής πληρούται εκ της ίδιας της μισθώσεως, η δε ιδιότητα του

μισθωτή αποτελεί προσωπική ικανότητα του προσφέροντος, η οποία συντρέχει εξαρχής στο πρόσωπό του (βλ. ΣΤΕ 292/2024, ad hoc ΔΕφ Αθ 287/2017, σκ. 7, ΔΕφίωα 37/2021, σκ. 14, ΔΕφΘεσ/νίκης 120/2020 σκ.18, αποφάσεις ΑΕΠΠ 237/2018, σκ. 20 και 818/2018, σκ. 60, αλλά και Επικαιροποιημένο Υπόδειγμα Διακηρύξεων Δυναμικού Συστήματος Αγορών της ΕΑΑΔΗΣΥ, σελ. 24, όπου αναφέρεται ότι: «*Επισημαίνεται ότι η ... ή η ... από τον προσφέροντα, βάσει άλλης νομικής σχέσης με τρίτο πρόσωπο (πχ, ...), δεν αποτελεί στήριξη στις ικανότητες τρίτου. Συνεπώς, δεν απαιτείται η υποβολή ΕΕΕΣ του τρίτου, εφόσον η ... του ... από τον αιτούντα οικονομικό φορέα, υφίσταται ήδη κατά τον χρόνο της υποβολής του ΕΕΕΣ.*». Επομένως, απορρίπτεται ο 2^{ος} ισχυρισμός της προσφεύγουσας, κατά τον οποίον ο ... του ... όφειλε να υποβάλει ξεχωριστό Ε.Ε.Ε.Σ. Με βάση το σύνολο των προλεχθέντων, ο 3^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής τυγχάνει απορριπτός εν συνόλω.

B) ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...»

- 1^{ος} λόγος προσφυγής: παράλειψη υποβολής ανάλυσης της μεθόδου υπολογισμού κάθε επιμέρους κονδυλίου της οικονομικής προσφοράς

A) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ήδη απορριφθείσα προσφορά της καθής η προσφυγή τυγχάνει απορριπτέα και για τον πρόσθετο λόγο ότι παρέλειψε να παραθέσει αναλυτικά τον τρόπο υπολογισμού των ποσών που δήλωσε στα πεδία με αριθ. 11, 12, 13, 14 και 15 του πίνακα ανάλυσης της οικονομικής της προσφοράς, ως ρητώς - και δη, επί ποινή αποκλεισμού - ζητείται στο Παράρτημα IV της διακήρυξης.

- Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι: α) ως προς το πεδίο με αριθμό 12 : «Λοιπά Έξοδα (Να αναφερθούν αναλυτικά και να τεκμηριωθούν κατά την κρίση κάθε υποψηφίου αναδόχου)», ορθώς δήλωσε μηδενικό κόστος (0,00€), κατά την επιχειρηματική της επιλογή και β) στην σημείωση του Παραρτήματος IV: «Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς» της διακήρυξης δεν προσδιορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο που πρέπει να έχει η ζητούμενη τεκμηρίωση/ανάλυση του τρόπου υπολογισμού των κονδυλίων που δηλώνουν οι υποψήφιοι σε κάθε πεδίο του πίνακα οικονομικής προσφοράς τους, σε κάθε δε περίπτωση, στο ως άνω Παράρτημα προβλέπεται ρητώς η υποβολή ανάλυσης του τρόπου υπολογισμού μόνο του ποσού που δηλώνεται στο πεδίο με αριθμό 12: «Λοιπά Έξοδα (Να αναφερθούν αναλυτικά και να τεκμηριωθούν κατά την κρίση κάθε

υποψηφίου αναδόχου)» του πίνακα οικονομικής ανάλυσης. Τέλος, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή διατηρούσε αμφιβολίες ως προς τη σύνθεση της προσφοράς της, εδύνατο να την καλέσει προς παροχή σχετικών διευκρινίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, ως ισχύει.

Β) Στο άρθρο 2.4.4 («Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών») της διακήρυξης προβλέπεται ότι: *«Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο, την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, σύμφωνα με το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της διακήρυξης. Τιμές Η τιμή της ... δίνεται σε ευρώ. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή ... και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου ...% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ ...%. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στην παρούσα διακήρυξη. Απαράβατος όρος με ποινή αποκλεισμού, είναι η Οικονομική Προσφορά να περιλαμβάνει βάσει του Ν. 3863/2010, άρθρο ... («Συμβάσεις ...») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο ... του ν. 4144/13 (...), και το Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ ...) σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τα κάτωθι στοιχεία: 1) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. 2) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. 3) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι 4) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. 5) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά των αποδοχών. 6) Τα ... ανά άτομο, όταν πρόκειται για Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά*

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Πέρα της οικονομικής προσφοράς του συστήματος, θα πρέπει να κατατεθεί οικονομική προσφορά σύμφωνη με το «ΠΙΝΑΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV της παρούσας διακήρυξης.»

Επίσης, στο Παράρτημα IV («Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς») της διακήρυξης έχει τεθεί η κάτωθι σημείωση: «Ο παραπάνω πίνακας συμπληρώνεται (χωρίς να τροποποιηθεί η μορφή του) από τους υποψήφιους αναδόχους, σύμφωνα με την κείμενη εργατική, ασφαλιστική και σχετική Νομοθεσία επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς προσκομίζοντας στο Φάκελο Οικονομικής Προσφοράς φωτοαντίγραφα της προαναφερόμενης Νομοθεσίας. Η τιμή για καθένα από τα πεδία του παραπάνω πίνακα θα είναι μια και μοναδική και θα αναλύεται επαρκώς και με σαφήνεια ο τρόπος-μέθοδος υπολογισμού-προσδιορισμού αυτής της τιμής αναλυτικά.».

Από το σαφές γράμμα των προαναφερόμενων διατάξεων, το οποίο δεν καταλείπει αμφιβολίες επί του περιεχομένου τους στον μέσο επιμελή οικονομικό φορέα, ως η έννοια αυτή έχει ερμηνευθεί από το Δ.Ε.Ε, προκύπτει ότι οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να συμπληρώσουν την οικονομική τους προσφορά, σύμφωνα με το Υπόδειγμα της διακήρυξης, αλλά και να υποβάλλουν ανάλυση του τρόπου υπολογισμού κάθε επιμέρους κονδυλίου του πίνακα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της διακήρυξης και όχι μόνο του κονδυλίου: «Λοιπά έξοδα (Να αναφερθούν αναλυτικά και να τεκμηριωθούν κατά την κρίση κάθε υποψηφίου αναδόχου)», που συμπληρώνεται στο πεδίο με αρ. 12, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η παρεμβαίνουσα. Και τούτο, διότι στην επίμαχη υποσημείωση του ως άνω Παραρτήματος αναφέρεται σαφώς ότι απαιτείται ανάλυση της μεθόδου υπολογισμού της τιμής «για καθένα από τα πεδία του παραπάνω πίνακα», μηδενός εξαιρουμένου και όχι μόνο της τιμής των «Λοιπών Εξόδων».

Γ) Από την επισκόπηση το αρχείου: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ.pdf» που υπέβαλε η καθής η προσφυγή στον διαγωνισμό, προκύπτει ότι δεν έχει τεθεί τεκμηρίωση/ανάλυση ως προς τον τρόπο υπολογισμού των τιμών που δηλώθηκαν στα πεδία με αριθμό 11, 12, 13, 14 και 15 του οικείου πίνακα, οι οποίες (τιμές) αφορούν στο διοικητικό κόστος - κόστος αναλωσίμων (δηλωθείσης συνολικής ετήσιας δαπάνης ...€), στα λοιπά έξοδα (δηλωθείσης

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

συνολικής ετήσιας δαπάνης 0,00€), στο εργολαβικό κέρδος (δηλωθέντος συνολικού ποσού ...€) και στις κρατήσεις υπέρ δημοσίου και τρίτων (δηλωθέντος συνολικού ποσού ...€), αντίστοιχα, ενώ σε κανένα άλλο αρχείο της εν λόγω οικονομικής προσφοράς (π.χ. αρχείο: «...pdf»), δεν παρατίθεται επεξήγηση επί των επίμαχων τιμών, ως ρητώς ζητείται στη διακήρυξη. Τέλος, σημειώνεται ότι η ως άνω πλημμέλεια δεν μπορεί να «θεραπευτεί» με διευκρινίσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, διότι τούτο θα συνιστούσε αθέμιτη εκ των υστέρων τροποποίηση/συμπλήρωση προσφοράς που περιέχει ουσιώδη έλλειψη. Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι η υποβολή ανάλυσης του τρόπου υπολογισμού κάθε κονδυλίου της οικονομικής προσφοράς τέθηκε επί ποινή αποκλεισμού στην ένδικη διακήρυξη, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος και η επαλήθευση του ύψους της προσφερόμενης τιμής (βλ. ΔΕφΑθ. 365/2021 και ΔΕφΑθ 1383/2022), η δε παρεμβαίνουσα αποδέχθηκε πλήρως τους όρους της διακήρυξης με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον υπόψη διαγωνισμό, ο 1^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

• 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας για τη διαπίστωση της συνδρομής (ή μη) λόγου αποκλεισμού σε βάρος του τρίτου οικονομικού φορέα στον οποίο στηρίζεται ο διαγωνιζόμενος

A) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ήδη απορριφθείσα προσφορά της ως άνω εταιρείας τυγχάνει απορριπτέα και για τον πρόσθετο λόγο ότι σε βάρος του τρίτου οικονομικού φορέα (εταιρεία «...») στον οποίο στηρίζεται για την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθ. 2.2.6. της διακήρυξης, συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού του άρθ. 73 παρ. 4 περ. στ του ν. 4412/2016.

• Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η εταιρεία «...» δήλωσε, ως όφειλε, τις διοικητικές κυρώσεις (ποινικές ρήτρες) που της έχουν επιβληθεί από έτερες αναθέτουσες αρχές εντός της τελευταίας τριετίας, τηρώντας το καθήκον αληθείας (ΣΤΕ 754/2020), χωρίς τούτο να συνεπάγεται ότι στοιχειοθετείται, άνευ ετέρου, σε βάρος της ο λόγος αποκλεισμού της σοβαρής ή επαναλαμβανόμενης πλημμέλειας κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης.

B) Στο άρθρο 73 παρ. 4 περ. στ του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «στ. εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια

Αριθμός απόφασης: Σ194 / 2025

κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις».

Γ) Από την επισκόπηση του οικείου φακέλου, προκύπτει ότι η καθής η προσφυγή στηρίχθηκε στην ικανότητα της εταιρείας «...» ως προς το κριτήριο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, δηλώνοντας τούτο στο υποβληθέν Ε.Ε.Ε.Σ της, στο δε Ε.Ε.Ε.Σ που υπέβαλε ο ως άνω τρίτος δόθηκε καταφατική απάντηση στο ερώτημα περί πρόωρης καταγγελίας, αποζημιώσεων ή άλλων παρόμοιων. Συγκεκριμένα, ο τρίτος οικονομικός φορέας στον οποίον στηρίχθηκε η καθής η προσφυγή δήλωσε τα κάτωθι: «Κατά την εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων στην εταιρείας μας έχουν επιβληθεί οι κάτωθι ποινικές ρήτρες για τις οποίες:

α) ... (...), με τις υπ' αριθ: ΑΔΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ:, ...(...), ... (...), ..., (...), ... (...), ... (...), ...(...), ... (...)

β) ... με το υπ' αριθ. Πρωτ. ... /...-...-2020,

γ) ..., με τις υπ' αριθ.. ΑΔΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ : ΑΔΑ: ...,, ...

δ) ..., με τις υπ' αριθ.. ΑΔΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: ΑΔΑ : ...

ε) την .../.../2022 κοινοποιήθηκε στην εταιρεία μας η υπ' αριθ. .../...-...-22 (Θέμα 1ο) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ... «...», δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η επιβολή ποινικής ρήτρας. Η εταιρεία μας άσκησε κατά αυτής ... προσφυγή κατ' άρθρο 205 του ν.4412/2016 και κατόπιν προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου ... με .../2022, η οποία δεν έχει προσδιοριστεί για δικάσιμο ακόμη. Πέραν τούτου, αναφέρουμε ότι η οικεία δήλωσή μας συντελείται ως απλή αναφορά και παράθεση πραγματικών περιστατικών, στο πλαίσιο καλής πίστης και του καθήκοντος ειλικρίνειας απέναντι στην αναθέτουσα αρχή, ενώ επουδενί δεν συνιστά κατάγνωση της συνδρομής εις βάρος μας του συντρέχοντος λόγου αποκλεισμού. [...] Σε κάθε περίπτωση αναφέρουμε ότι η εταιρεία μας έχει αρνηθεί πλήρως τους ανατιολόγητους ισχυρισμούς του ..., δυνάμει της ασκηθείσας προσφυγής της, καθώς και το παράνομο της εκδόσεως της σχετικής αποφάσεως. Η εταιρεία μας έχει προβεί σε λήψη ... του ... μηχανισμού της και σε περαιτέρω επιπρόσθετη στελέχωση του τμήματος προσωπικού, προβαίνοντας σε επιπλέον προσλήψεις προκειμένου να καλύπτει τυχόν συμπτωματικές αστοχίες στις μελλοντικά

Χαρακτηριστικό είναι ότι από την επιβολή της ως άνω ποινικής ρήτηρας και εντεύθεν δεν έχουν επισυμβεί έτερα περιστατικά στο εν λόγω ..., ενώ η εταιρεία μας σε σχετικούς ελέγχους του ΣΕΠΕ που επισυνέβησαν σε αυτό βρέθηκε σύμφωνη με την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας εν αντιθέσει με τα προβαλλόμενα ως προκύπτει από το σχετικό πόρισμα του Ειδικότερα, η εταιρεία μας ήδη μετά την πρώτη κοινοποίηση του εν λόγω ... των έγγραφων παρατηρήσεων του περί ύπαρξης πλημμελειών στην εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου, προέβη σε πρόσληψη νέου προσωπικού. Συγκεκριμένα, προέβη στην πρόσληψη πέντε (5) ... από την .../.../2022 προκειμένου για την καλύτερη εποπτεία του απασχολούμενου προσωπικού. Στο συγκεκριμένο διάστημα των ... μηνών η εταιρεία μας έχει προσλάβει στο σύνολο επιπλέον προσωπικό, ... άτομα νέο προσωπικό για την στελέχωση ... μας στους [...]

ζ) Δυνάμει της με αρ. πρωτ. .../...-...-2022 απόφασης του ... του ... «...» επιβλήθηκε στην εταιρεία μας πρόστιμο για μη παροχή ... στον ... από ...-...-2022 έως την ...- ...-2022, καθώς επίσης δυνάμει της με αριθμ. πρωτ. .../...-...-2022 απόφασης του ίδιου φορέα επιβλήθηκε στην εταιρεία μας πρόστιμο για μη παροχή ... στον ... από ...-...-2022 έως την ...-...- 2022. Η εταιρεία μας έχοντας πρόδηλο έννομο συμφέρον έχει νομίμως και εμπροθέσμως ασκήσει από .../.../2022 ... προσφυγή ... και έχει παράλληλα προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την ακύρωση αυτής της όλως μη νόμιμης και απαραδέκτως επιβληθείσας απόφασης ενώπιον της αναθέτουσας αρχής (...). Επίσης, την υπ' αριθμ. Πρωτ. ... απόφαση Δ.Σ. του ... κατά της οποίας έχει ασκηθεί νομιμώς ... προσφυγή υπ' αριθμ. πρωτ. .../ ...-...-2023. Κατόπιν επιβολής των ως άνω ποινικών ρητρών εις βάρος της εταιρείας μας και διαπίστωσης εκ μέρους μας των λόγων που επιβλήθηκαν και πώς θα είναι δυνατό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο να αποφευχθούν μελλοντικά, η εταιρεία μας σύστησε εντός του μηνός ... 2022 νέο τμήμα Αξιολόγησης τόσο του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού της όσο και του ήδη υπάρχοντος. Προς τούτο προσέλαβε νέο υπάλληλο, ο οποίος και ορίσθηκε Προϊστάμενος του εν λόγω τμήματος αξιολόγησης προσωπικού, επιφορτισμένος με την συλλογική ανακατανομή και εποπτεία του προσωπικού της εταιρείας μας τόσο στον τομέα ... όσο και ... που δραστηριοποιούμαστε. [...].».

Σημειώνεται, επίσης, ότι στο επόμενο ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ («Σε περίπτωση καταδίκης, ο οικονομικός φορέας έχει λάβει μέτρα που να αποδεικνύουν την αξιοπιστία του παρά την ύπαρξη σχετικού λόγου

αποκλεισμού (“αυτοκάθαρση”);»), η καθής η προσφυγή δήλωσε τα εκ μέρους της ληφθέντα μέτρα αυτοκάθαρσης.

Από τα ανωτέρω συνάγεται σαφώς ότι η παρέχουσα στήριξη εταιρεία «...» έχει υποπέσει κατά την τελευταία ζετία (προ της διενέργειας του διαγωνισμού) σε τουλάχιστον ... παραβάσεις συμβατικών υποχρεώσεων, οι οποίες είχαν ως συνέπεια την σε βάρος της επιβολή οικονομικών κυρώσεων και δη, προστίμων και εκπτώσεων επί της συμβατικής αξίας από διαφορετικές αναθέτουσες αρχές. Υπενθυμίζεται ότι στην παράγραφο 2.2.8.1. της διακήρυξης (ομοίως, στο άρθρο 78 του ν. 4412/2016), προβλέπεται ότι η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, κατά δέσμια αρμοδιότητα, εάν οι οικονομικοί φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν σε βάρος τους οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3. (βλ. Ελ. Συνέδριο, Τμήμα Μείζονος – Επταμελούς Σύνθεσης 1264/2019, ΑΕΠΠ 608/2020 κλπ). Στην προκείμενη περίπτωση, παρά το γεγονός ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας δήλωσε στο Ε.Ε.Ε.Σ του τις προαναφερόμενες κυρώσεις που του επιβλήθηκαν, το ... δεν εξέτασε, ως, άλλωστε, συνομολογεί και η παρεμβαίνουσα, το ζήτημα της συνδρομής (ή μη) του οικείου λόγου αποκλεισμού, ήτοι, δεν προέβη σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εκτίμηση της αξιοπιστίας του τρίτου, ώστε να μπορέσει να ζητήσει την αντικατάστασή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.8.1. της παρούσας διακήρυξης (βλ. και υπ’ αριθ. 20/2017 κατευθυντήρια οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και ΔΕΕ, απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2021, υπόθεση C-927/19, Klairėdos regiono atliekų tvarkymo centras). Με βάση τα προλεχθέντα, ο 2^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

9. Επειδή, κατ’ ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, ήτοι πρέπει να απορριφθεί ως προς την προσφορά του οικονομικού φορέα «...», ενώ πρέπει να γίνει δεκτή ως προς την προσφορά της εταιρείας «...». Επομένως, η 1^η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί, ενώ η 2^η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή. Το κατατεθέν παράβολο πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ. 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την 1^η παρέμβαση.

Δέχεται την 2^η παρέμβαση.

Ακυρώνει την απόφαση της ...^{ης}/... .2024 τακτικής συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού διαγωνισμού με συστημικό αριθμό Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ..., **κατά το μέρος που δεν απέρριψε την προσφορά της εταιρείας «...» και για τους αναφερθέντες στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης λόγους.**

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος παραβόλου, ποσού χιλίων τετρακοσίων δώδεκα ευρώ (1.412,00€).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 07 Φεβρουαρίου 2025 και εκδόθηκε αυθημερόν, στην Αθήνα.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΛΙΚΗ ΜΑΡΚΑΚΗ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΣΟΦΙΑΝΟΣ**